

İhsan Deniz

*Sevgilimdir
yazdığım
her şiir
benim*

Hazırlayan
Mehmet Solak

SÖYLEŞİ

Mehmet Solak

1965 yılında Konya'da doğdu. 1987 yılında Selçuk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünden mezun oldu. Aynı yıl öğretmenliğe başladı.

Şiirlerini ve yazılarını; başta *Hece* olmak üzere pek çok edebiyat dergisinde yayımladı.

Şiir, deneme, inceleme-çözümleme çalışmalarına devam eden şair, Mersin'de yaşıyor.

Eserleri: *Aşka Yüzüm Var / Şiir* (Hece Yayınları-1999), *Arada Bir Yerde / Şiir* (Saçak Yayınları- 2006), *Hüzünârâ / Şiir-Mektup* (Saçak Yayınları- 2006), *Hayal İçre / Şiir* (Digraf Yayınları- 2009), *Adına Hazırım / Şiir* (Hece Yayınları-2015).

İHSAN DENİZ

“Sevgilimdir yazdığım her şiir benim”

Hazırlayan
Mehmet Solak

Cümle Yayınları- 43

Söyleşi- 8

•

Yayın Yönetmeni: **Muhsin METE**

•

İhsan Deniz/Sevgilimdir Yazdığım Her Şiir Benim

Hazırlayan: **Mehmet SOLAK**

•

Teknik Hazırlık: **Kelime Yayıncılık**

•

Kapak ve Sayfa Tasarımı: **Sarakusta**

www.sarakusta.com.tr

Kapak Fotoğrafı: **Lâmia DENİZ ERİŞ**

•

© **Kelime Yayıncılık Reklam Tic. Ltd. Şti.**

Sertifika No: 31337

Bütün yayın hakları saklıdır.

Kaynak gösterilerek yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

•

Birinci Baskı, **Ağustos 2016**

ISBN: 978-605-9147-37-8

•

Kelime Yayıncılık Reklam Tic. Ltd. Şti.

Reşit Galip Cad. Hatır Sok. Nu: 23/2 06700 GOP/ANKARA

Telefon: (0312) 437 08 85-437 08 86 Faks: (0312) 437 08 87

www.cumleyayinlari.com

e-posta: bilgi@kelimeyayincilik.com

•

Baskı: **Dumat Ofset Matbaacılık San. Tic. Ltd. Şti.**

www.dumat.com.tr

•

Cümle Yayınları, Kelime Yayıncılık'ın tescilli markasıdır.

İçindekiler

SUNUŞ • 7

KRONOLOJİK YAŞAM ÖYKÜSÜ • 9

SÖYLEŞİ • 15

İNCELEME/ÇÖZÜMLEME • 181

Gecenin Hurûfî Kalbi: İhsan Deniz / Mehmet Solak • 183

Bitmeyen Sîret; Bozgun Siperi'nden Tam'a / Mehmet Solak • 203

ESERLERİ • 227

KENDİ SEÇTİKLERİ • 233

MAĞARA KÜLLERİ'nden • 235

YALNIZ SANA SÖYLENEN'den • 241

ADIMLARIMIN GİZLİ SOKAĞI'ndan • 245

PERDELER'den • 247

GECEDİLOLDU'dan • 249

HURÛFÎ MELÂL'den • 254

BOZGUN SİPERİ'nden • 260

DAİMA UNUTMA'dan • 264

BAHT-I SİYÂH'tan • 265

SIRTLAN KAYBOLDU'dan • 268

SUYA KANAT'tan • 275

TAM'dan • 278

DUT AĞACINDA'dan • 290

KİTAP KAPAKLARI • 295

ALBÜM • 305

SUNUŞ

Her kitabın bir hikâyesi vardır. Bu kitabın hikâyesi, nehir söyleşi olarak başladı. 2014 yılında Bursa'da, İhsan Deniz'e nehir söyleşi yapma teklifinde bulundum. Anlık gelişen bir durumdu. Herhangi bir hazırlığım, bir yayıneviyle görüşmem yoktu. Sadece bir yazım vardı; Hece dergisinin İhsan Deniz dosyası için, ilk beş kitabı bağlamında yazdığım bir inceleme/çözümleme yazısı. Teklifimi olumlu karşıladı İhsan Deniz. Aklımızda olsun, dedi. Öylece kaldı.

Geçen yıl (2015), Hece dergisinde Ömer Faruk Ergezen ile yaptığımız sohbet esnasında, yine önceden plânlanmamış bir şekilde, bu kitabın ön görüşmesi gerçekleşti. Ömer Faruk Ergezen, bir format hazırlayarak kendisine göndermemi istedi. Elinizdeki kitabın formatını hazırlayarak kendisiyle paylaştım. Sağ olsun, olumlu karşıladı. Cümle Yayınları'ndan basılmak üzere çalışmaya başlamamı istedi.

Hemen, İhsan Deniz'le ilgili yoğun bir araştırma, tarama ve okuma faaliyetine giriştim. İlk, ulaşabildiğim yazılarını, sonra kendisiyle yapılmış söyleşileri ve nihayetinde şiiriyle ilgili eleştirileri dikkatli bir şekilde okuyarak sorular çıkardım. İkinci aşamada ise, bütün kitaplarını baştan sona yeniden okuyarak oralardan da sorular oluşturdum ve bütün soruları kendisine ulaştırdım.

Bölümler halinde cevaplanan sorular, kimileyin yeni sorulara kapı açtı. Söyleşiyi büyük oranda, internet üzerinden gerçekleşt-

tirmiş olsak da, gerek yüz yüze yaptığımız görüşmelerle gerekse uzun telefon konuşmalarıyla desteklediğimiz söyleşimiz son ana kadar yeni sorular ve yeni cevaplar üretmeye devam etti. Yani her an canlı idi.

Söyleşi bir yandan devam ederken, aynı zamanda kitabın diğer bölümlerini de hazırladık.

Peki, yaklaşık bir yıllık çalışmanın meyvesi olan elinizdeki kitabı hazırlamaktaki amacım neydi? Çok net: Alışılmış biyografi çalışması dışında bir çalışma yapmak. Sanatçının, esere doğrudan katkı sunduğu, hatta eserin ortağı olduğu; canlı, samimi ve kapsamlı bir çalışma...

Bu esere müracaat eden bir okur; şairin kronolojik hayat hikâyesine, kendisiyle yapılmış uzun bir söyleşi vesilesiyle şiirine, hayat algısına, hem gündelik hayatta hem de sanat dünyasında olup bitenlere, kendisine yöneltilen eleştirilere verdiği kimi zaman sert, keskin ve katı ama samimi cevaplarına, şiir kitaplarının tamamını değerlendiren iki uzun yazıya, her bir kitabından kendi seçtiği bir şiirine veya şiirinden bir bölüme, bütün kitaplarının künye bilgilerine ve kapak fotoğraflarına ve hayatından kesitler sunan albüme ulaşmış olacak. Yani İhsan Deniz'i hem içeriden, kendi ifadeleri ve seçimleriyle, hem de dışarıdan, benim ve başka yazarların yaklaşımları ve değerlendirmeleriyle, bütüncül bir şekilde tanımış olacak. Kısacası bu kitap; bir İhsan Deniz Kitabı.

İnanıyorum ki; İhsan Deniz, şiire verdiği ömürlük emekle, gerek 80 Kuşağı bünyesinde gerekse Türk Şiirinde edindiği yerle bunu fazlasıyla hak ediyor.

Nehir söyleşi olarak başlayan sonra kapsamlı bir çalışmaya dönüşen projeyi; tereddütsüz, evet, diyerek destekleyen Ömer Faruk Ergezen'e ve onun şahsında Cümle Yayınları'na, elbette çok titiz ve samimi tutumuyla çalışmanın ortak sahibi olan İhsan Deniz'e gönülden teşekkür ederim.

Mehmet Solak

Mersin, 2016

KRONOLOJİK YAŞAM ÖYKÜSÜ

- 1960 8 Nisan: İnegöl'de dünyaya geldi.
- 1967 İstanbul/Küçükyalı'da ilkokula başladı.
- 1970 Kemalettin Tuğcu okudu. *Teksas* ve *Tommiiks* kitaplarının-
daki maceralara daldı.
- 1972 Bursa'da ortaokul ve liseyi okuyacağı 'yatılı mektep'
yıllarına adım attı.
- 1978 Liseyi bitirdi. İzmir/Ödemiş'te iki ay kadar memuriyet
yaptı.
- 1979 İnegöl'de çeşitli işlerde çalıştı.
- 1980 *Bursa Marmara* gazetesinin kültür/sanat ekinde ilk şiir-
leri yayımlandı.
Kırıkkale Meslek Yüksek Okulu Elektrik Bölümü'ne
kayıt yaptırdı. Bir yıl devam etti.
- 1981 İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölü-
mü Sistematik Felsefe ve Mantık ana bilim dalına girdi.
- 1982 'Asıl' şiirlerim dediği çalışmalarını *Yönelişler* dergisinde
basıldı.
- 1983 *Yönelişler* bürosunun müdavimlerinden oldu.
- 1984 Ekim: İlk kitabı *Mağara Külleri*, Üç Çiçek Yayınevi ta-
rafından yayımlandı.
Yönelişler'in mutfak işleriyle diğer işlerini üstlendi.
- 1985 İkinci kitabı *Yalnız Sana Söylenen* yayımlandı. (Bürde Ya-
yınları)
İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nden mezun
oldu. Felsefe bölümünde yüksek lisansa başladı.
- 1986 Yaz aylarında, uzun bir şiir olan *Seninle Başlayan Dağ
Uykuları*'ni yazdı, daktilo ile iki nüsha çoğalttı ve kitap
formatında hazırladı. (Ağustos)
Kasım: Üçüncü kitabı *Adımlarımın Gizli Sokağı*, Şiir Atı
Yayıncılık tarafından basıldı.
Yüksek lisans öğrenimini tez aşamasında (Tez konusu
"II. Yeni Şiirin Metafizik Arkaplanı" idi) yarım bırak-
tı ve askere gitme kararı aldı.

- 1987 Askerliğini kısa dönem (8 ay) olarak Bilecik ve Zonguldak/Devrek'te tamamladı.
- 1988 Askerlik sonrası Bursa'ya yerleşti. İnegöl'de ailesinin yanında kaldı.
Sonradan “Kayıp yıllarım” şeklinde nitelendireceği tekstil ticaretine başladı.
22 Mayıs: Asuman Hanım ile evlendi.
- 1989 20 Mart: İlk kızı Lâmia dünyaya geldi, ona “Nur” başlıklı şiiriyle “Hoş geldin” dedi.
- 1991 *Bürde* dergisinin kuruluşuna katıldı.
Mayıs: “*Şiirler*” başlığı altında *Mağara Külleri, Yalnız Sana Söylenen, Adımlarımın Gizli Sokağı* adlı şiir kitaplarının Bürde Yayınları tarafından ikinci baskıları yapıldı.
- 1992 Ocak: *Perdeler* dördüncü şiir kitabı olarak yayımlandı. (Bürde Yayınları)
23 Eylül: İkinci kızı Leylâ dünyaya geldi. Yıllar sonra onun için “Kızım Mimar Olacak” şiirini yazdı.
- 1993 İş hayatının sıkıcılığı ve sıradanlığı katlanılmaz boyutlara ulaştı. Bu süreçte şiirin gündelik yaşamında gerilere düştüğünü fark etti.
- 1994 Söz konusu olumsuz süreçten kurtulmanın yegâne yolunun bir dergi çıkarmak olduğuna kanaat getirdi.
- 1995 *İpek Dili* şiir seçkisini çıkardı.
- 1996 *Yeni Şafak* gazetesi kültür/sanat sayfasında *Hurûfât* başlığı altında haftalık yazılar kaleme almaya başladı.
- 1997 *İpek Dili* çeşitli tartışmaların açılmasına kapı araladı.
- 1998 Beşinci şiir kitabı *Gecediloldu* basıldı. (İz Yayıncılık)
- 1999 Ekim: *İpek Dili* şiir seçkisinin 15. (son) sayısı çıktı.
Tekstil ticaretini bıraktı. Yaklaşık üç yıl işsiz kaldı.
- 2000 *Yeni Şafak* gazetesi kültür sayfasında Melih Candan, F. Ömer Yalın, Faruk Baysal gibi müstear adlarla çeşitli yazılar kaleme aldı. Gazetenin genel yayın yönetmeniyle yaptığı anlaşmaya rağmen bu yazılardan alması

- gereken telif ücretinin ağırlıklı bölümünü alamadı.
- 2001 Kasım: Mehmet Ali Deniz Kültür Vakfı bünyesinde kurulan Bursa Araştırma Kütüphanesi'nin yöneticiliğini yapmaya başladı.
- 2002 Ekim: Hece Yayınları *Hurûfî Melâl* başlıklı altıncı şiir kitabını yayımladı.
Türkiye Yazarlar Birliği tarafından *Hurûfî Melâl* kitabı dolayısıyla "Yılın Şairi" seçildi.
- 2003 Mart: *Hece* dergisi, adına dosya hazırladı. (75. sayı)
- 2004 Şûle Yayınları yedinci şiir kitabı *Bozgun Siperi*'ni yayımladı.
Kendisine "Hoca dede" şeklinde hitap ettiği ve üzerinde büyük emeği/tasarrufu olan amcası Mehmet Ali Deniz'i kaybetti. (26 Ağustos)
- 2005 Mayıs: İlk yedi kitabından oluşan şiirleri *Buz ve Fire-Toplu Şiirler (1980-2005)* başlığıyla Hece Yayınları tarafından basıldı. Kitabı amcasına ithaf etti.
- 2007 30 Nisan: *Yeni Şafak* gazetesinde yazmaya son verdi.
Temmuz: Sır Yayıncılık tarafından *Daima Unutma* isimli sekizinci şiir kitabı yayımlandı.
- 2008 TRT 2'de 39 bölüm hâlinde gösterilen "Sesler Kalır" adlı programın yayın danışmanlığını yaptı.
- 2009 Ocak: Asa Kitabevi-İpek Dili ortaklığıyla *Babt-ı Siyâh* adlı dokuzuncu şiir kitabı yayımlandı.
- 2010 Nisan: 50. yaşına ve 'ikinci ruhu'na ithaf ettiği *Sırtlan Kayboldu* başlıklı onuncu şiir kitabı yayımlandı. (Asa Kitabevi-İpek Dili)
- 2011 Kosova'da düzenlenen Türkçenin Uluslararası Şiir Şöleni'nde "Ahmet Hamdi Tanpınar Büyük Ödülü"ne lâyık görüldü.
- 2012 Ocak: "Muhtemelen son şiir kitabı" notu düşülen *Suya Kanat* adlı on birinci şiir kitabı Mühür Yayınları tarafından yayımlandı.
Kaderine boyun eğdi.

- 2013 Temmuz: Kuşadası Güzelçamlı'da "formatı ve içeriği farklı olmalı" diyerek başladığı şiire sonradan "Tam" adını verdi.
- 2014 Nisan: 'Açlık' deneyimi bağlamında yazdığı *Tam* on ikinci şiir kitabı olarak Meserret Yayınları tarafından basıldı.
- 26 Nisan: Bursa Osmangazi Belediyesi'nin katkılarıyla Türkiye Yazarlar Birliği Bursa Şubesi tarafından "Bir Vefâdır Yaşamak" başlığı altında şiirinin ve şairliğinin değerlendirildiği açık oturum yapıldı.
- 2015 Eylül: On iki şiir kitabıyla, dergilerde basıldığı hâlde daha önce kitaplarına girmemiş şiirleri Hece Yayınları tarafından *Dut Ağacında (Toplu Şiirler 1980-2015)* başlığıyla yayımlandı.
- 2016 Nick Cave dinledi ve su yosunlarına baktı.